

Víceletý finanční rámeček EU 2014 - 2020

Tomáš Kozelský, Jana Majchráková
EU Office České spořitelny

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a,b
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
fax: +420 224 641 301
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Jan Jedlička
+420 956 718 014
jjedlicka@csas.cz

Iva Dlouhá
+420 956 718 015
idlouha@csas.cz

Jana Majchráková
+420 956 718 012
jmajchrakova@csas.cz

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013
tkozelsky@csas.cz

Obsah:

Úvod	3
Víceletý finanční rámec 2014-2020 (VFR 2014-2020)	3
Výdaje rozpočtu EU	4
Vlastní zdroje – příjmy rozpočtu EU	4
Podoba finančního rámce 2014-2020	4
Klíčové nefinanční charakteristiky finančního rámce	7
Pružnější rozpočet	7
Mechanismy finanční korekce	8
Nejvýznamnější rozpočtové položky a dopad na ČR	8
Závěrečné shrnutí	9

Úvod

Rada EU schválila 2. prosince 2013 na zasedání Rady pro konkurenceschopnost víceletý finanční rámec EU pro období 2014-2020. Vyjednávání o konečné podobě finančního rámce probíhala velmi intenzivně již od června 2011, kdy návrh rámce představila Evropská komise. Rozpočet měl původně dosahovat 1 025 miliard eur, což bylo o 4,8 % více, než v předchozím sedmiletém období 2007-2013. Po zveřejnění návrhu se členské státy rozdělily do dvou skupin. Jedna skupina, tzv. „přátelé lepšího nakládání s financemi“, navrhovala úspornější podobu rozpočtu (podle některých informací pod 1 % HDP vyprodukovaného celou EU). Mezi tyto země se řadila i Česká republika. Druhá skupina zemí, tzv. „přátelé koheze“, do které patřily státy, jež jsou čistými příjemci z rozpočtu EU, se stavěla proti snížení objemu finančních prostředků, které měly být použity na kohezní politiku.

Po dlouhých jednáních dospěla v únoru letošního roku Evropská rada ke kompromisní podobě finančního rámce, kdy členské země navrhly, že by celkový rozpočet ve stálých cenách roku 2011 neměl přesáhnout 960 miliard eur. V březnu však návrh zamítl Evropský parlament, jehož představitelé požadovali vyšší flexibilitu rozpočtu (možnost přesunutí nevyužitých finančních prostředků do dalších let), a nesouhlasili s omezováním výdajů. Na finální podobě se tak dohodli lidři Evropské komise a Evropského parlamentu spolu s irským předsednictvím v Radě EU až v červnu 2013.

V červenci na plenárním zasedání dohodu potvrdil Evropský parlament, jednalo se však pouze o politické rozhodnutí. Veškeré legislativní texty se teprve připravovaly a měly být schváleny v září. Návrh nakonec europoslanci schválili až na svém zasedání ve Štrasburku 19. listopadu 2013. Ještě předtím se totiž musely dohodnout s Radou na finální podobě opravného rozpočtu pro rok 2013 a rozpočtu pro rok 2014. Parlament požadoval, aby byly vyřešeny výpadky v platbách EU během tohoto fiskálního roku a prostředky v platbách v rozpočtu na rok 2014 byly navýšeny, což se podařilo. Cílem tohoto rozhodnutí je zabránit, aby EU začínala první rok nového víceletého finančního rámce v deficitu. Konečné slovo pro přijetí víceletého finančního rámce 2014-2020 měla Rada EU, jak bylo zmíněno výše.

Víceletý finanční rámec 2014-2020 (VFR 2014-2020)

Víceletý finanční rámec pro období 2014-2020 je nástrojem střednědobého plánování financování rozpočtu Evropské unie. Dle čl. 312 Smlouvy o fungování Evropské unie je rámec 2014-2020 upraven [Nařízením o víceletém finančním rámci](#). Stanovuje maximální roční stropy, které může EU vynaložit na financování různých okruhů (politik) v následujících sedmi letech. Finanční rámec také stanovuje obecný limit pro celkové výdaje, tzn., při následném schvalování každoročního rozpočtu nesmí výdaje překročit strop daný finančním rámcem. Hlavním cílem nástroje je posílení rozpočtové kázně, snazší a včasné přijímání každoročních rozpočtů jednotlivými institucemi a také předvídatelnost výdajů EU na příští období (zajištění řádného finančního řízení).

Finanční rámec tvoří tři dokumenty: Nařízení o víceletém finančním rámci (NVFR), Interinstitucionální dohoda a jednotlivá Prohlášení. NVFR je soubor pravidel a předpisů určujících strukturu a fungování celého mechanismu víceletého finančního rámce. [Interinstitucionální dohoda](#) byla přijata v souladu s čl. 295 Smlouvy o fungování EU. Jejím účelem je rozpočtová kázeň a zdokonalení fungování ročního rozpočtového procesu a spolupráce mezi jednotlivými institucemi. Dohoda také upřesňuje některá ustanovená v NVFR. Součástí finančního rámce jsou také některá Prohlášení, např. o vlastních zdrojích, zvyšování účinnosti veřejných výdajů v oblastech, kde EU vykonává svou činnost, nezaměstnanosti mladých a posílení výzkumu apod.

Kromě toho víceletý finanční rámec zahrnuje také Rozhodnutí o vlastních zdrojích (které jsou příjmy rozpočtu EU) a právní základy – nejčastěji ve formě nařízení - pro jednotlivé programy a politiky, které definují podmínky a kritéria pro přidělování finančních prostředků pro členské země. Prozatím nebyly veškeré nové programy schváleny. U většiny z nich ale bylo dosaženo politických dohod v jednáních, která probíhaly již od roku 2011. K finálnímu schválení jednotlivých výdajových programů členských států bude docházet v průběhu roku 2014. Stejně tak o Rozhodnutí o vlastních zdrojích probíhají stále ještě jednání. Předpokládá se, že vstoupí v platnost až během roku 2014, musí být totiž ratifikováno všemi členskými státy. Jakmile bude Rozhodnutí platné, použije se zpětně k 1. 1. 2014.

V roce 2016 Evropská komise schválený finanční rámec přezkoumá. Zaměří se na aktuální ekonomickou situaci a makroekonomické projekce a vyhodnotí, zda je potřeba změn, případně vyřeší dodatečné potřeby financování v některých oblastech. Parlament i Evropská komise budou v té době již v novém složení, neboť se v květnu 2014 konají nové volby do Parlamentu. Po jmenování členů Evropského parlamentu dojde i k výměně členů Evropské komise. Předpokládá se, že nová Komise by měla být potvrzena Evropským parlamentem v říjnu 2014.

Výdaje rozpočtu EU

V rámci rozpočtu jsou vždy specifikovány rozpočtové okruhy položek závazků a také položky na platby. Položky (neboli výdaje) na závazky představují právní příslib vynaložení určených peněžních prostředků do konkrétních oblastí. V rámci některých oblastí (např. strukturálních fondů) se může jednat o financování víceletých projektů. Prostředky na ně mohou být vypláceny v průběhu celé realizace projektu, nemusí tak všechny být nutně vyplaceny v prvním roce. Do položky závazků se však vždy v prvním roce realizace projektu zahrne celá částka, která má být v průběhu let vyčerpána. Do položek plateb je v prvním roce realizace projektu zahrnuta jen ta část finančních prostředků, která má být v tomto roce skutečně vyplacena. V dalších letech jsou zahrnuty do položek plateb zbylé části víceletého projektu, které budou vyplaceny.

Vlastní zdroje – příjmy rozpočtu EU

Z čeho bude finanční rámec pro období 2014-2020 financován? V únoru 2013 se Evropská rada dohodla na některých změnách v systému vlastních zdrojů pro období 2014-2020. Až do nového Rozhodnutí Rady o vlastních zdrojích však zůstane v platnosti současný systém.

Vlastní zdroje EU jsou příjmy EU. Roční výdaje musí být zcela pokryty ročními příjmy. Rozpočet EU nesmí být deficitní. Různé typy vlastních zdrojů a způsoby jejich výpočtu jsou stanoveny v rozhodnutí Rady o vlastních zdrojích. To také omezuje maximální roční částky (stropy) vlastních zdrojů, které může EU zvýšit v průběhu roku na max. 1,23 % HND.

Vlastní zdroje

Tradiční vlastní zdroje

Tradiční vlastní zdroje se skládají především z dovozních cel pro země mimo EU a dávek z cukru. Členské státy EU si ponechávají 25 % z částky jako náklady na výběr.

Vlastní zdroje vycházející z daně z přidané hodnoty (DPH)

Jednotná sazba 0,3 % je uvalena na harmonizované základy daně z přidané hodnoty jednotlivých členských států.

Vlastní zdroje vycházející z hrubého národního důchodu

Každý členský stát přispívá 1 % svého hrubého národního důchodu EU do společného rozpočtu. Ačkoliv je tento zdroj určen pouze k pokrytí té části výdajů, které nejsou pokryty jinými vlastními zdroji, stal se největším zdrojem příjmů rozpočtu EU.

Ostatní zdroje příjmů

Ostatní příjmy rozpočtu tvoří kolem 1 % celkového rozpočtu EU a zahrnují daně a další srážky z odměn zaměstnanců EU, bankovní úroky, příspěvky nečlenských zemí EU do některých programů, úroky z prodlení a pokuty.

Podoba finančního rámce 2014-2020

Víceletý finanční rámec pro období 2014-2020 se v prostředcích na závazky dělí do šesti základních okruhů výdajů, podokruhů a programů. Celkově bude moci v sedmiletém období v prostředcích na závazky EU investovat necelých 960 mld. eur v cenách roku 2011, v prostředcích na platby pak cca 908 mld. eur.

Finanční perspektiva 2014-2020 (v mil. eur) - v cenách roku 2011

PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2014-2020	2014-2020 *
1. Inteligentní růst podporující začlenění	60 283	61 725	62 771	64 238	65 528	67 214	69 004	450 763	508 921
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079	125 614	142 130
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925	325 149	366 791
2. Udržitelný růst: Přírodní zdroje	55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558	373 179	420 034
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605	277 851	312 735
3. Bezpečnost a občanství	2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469	15 686	17 725
4. Globální Evropa	7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794	58 704	66 262
5. Správa	8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 417	61 629	69 584
z toho: správní výdaje orgánů	6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590	49 798	56 224
6. Náhrady	27	0	0	0	0	0	0	27	29
CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	134 318	135 328	136 056	137 100	137 866	139 078	140 242	959 988	1 082 555
v procentech HND	1,03 %	1,02 %	1,00 %	1,00 %	0,99 %	0,98 %	0,98 %	1,00 %	1,00 %
CELKOVÉ PROSTŘEDKY NA PLATBY	128 030	131 095	131 046	126 777	129 778	130 893	130 781	908 400	1 023 954
v procentech HND	0,98 %	0,98 %	0,97 %	0,92 %	0,93 %	0,93 %	0,91 %	0,95 %	0,95 %
Dostupné rozpětí	0,25 %	0,25 %	0,26 %	0,31 %	0,30 %	0,30 %	0,32 %	0,28 %	0,28 %
Strop vlastních zdrojů jako % HND	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %

Zdroj: Nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014-2020 č. 11791/13, * v běžných cenách

Nejvýznamnější položku rozpočtu (téměř 50 % finančních prostředků) tvoří první okruh „Inteligentní růst podporující začlenění“, který se dále dělí na konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost a hospodářskou, sociální a územní soudržnost.

V rámci konkurenceschopnosti pro růst a zaměstnanost bude v příštím období fungovat 10 programů zaměřených především na výzkum, vývoj a inovace, vzdělávání, rozvoj transevropských sítí v oblasti energetiky, dopravy a telekomunikací, na sociální politiku a podporu malých a středních podnikatelů. Co se týče kohezní politiky, na kterou EU vyčlenila 325 mld. eur, finanční prostředky poputují především do regionálního rozvoje, tzn. na pomoc nejméně rozvinutým zemím a regionům EU, na posílení konkurenceschopnosti regionů a meziregionální spolupráci.

Podrobnou strukturu prostředků na závazky víceletého finančního rámce včetně jednotlivých programů zobrazuje tabulka vpravo. Zhruba 40 % finančních prostředků rozpočtu je určeno na „Udržitelný růst“. Značná část peněz se zde soustředí do společné zemědělské politiky (na přímé platby zemědělcům a rozvoj venkova), zbylé prostředky jsou určeny pro společnou rybářskou politiku, životní prostředí a oblast klimatu.

Finanční prostředky třetího okruhu „Bezpečnost a občanství“ jsou určeny k financování ochrany hranic, přistěhovalectví a azylovou politiky, veřejného zdraví, ochrany spotřebitelů, kultury, mládeže, informací apod. Čtvrtý výdajový okruh „Globální Evropa“ zahrnuje finanční prostředky pro veškerá opatření vnější politiky (zahraniční politiky) EU, jako např. pro rozvojovou a humanitární pomoc.

V rámci pátého okruhu „Správa“ jsou financovány administrativní výdaje evropských institucí. Posledním šestým okruhem jsou „Náhrady“. Jedná se pouze o dočasný mechanismus finančních prostředků. Cílem je zajistit, aby Chorvatsko, které přistoupilo k EU v červenci 2013, v prvním roce po svém přistoupení nepřispívalo do rozpočtu EU více, než z něj získává.

Struktura prostředků na závazky VFR 2014-2020

1. Inteligentní růst podporující začlenění
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost
Nástroj pro propojení Evropy
Copernicus
Konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků (COSME)
Erasmus +
Clo 2020 a Fiscalis
Galileo
Horizont 2020
ITER
Program pomoci na vyřazování jaderných zařízení
Sociální změny a inovace
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost
Fond soudržnosti
Konkurenceschopnost
Nejvzdálenější a řídké osídlené regiony
Regionální konvergence
Územní spolupráce
Tranzitní regiony
Iniciativa zaměstnanosti mládeže
2. Udržitelný růst: Přírodní zdroje
Společná zemědělská politika (I. pilíř)
Evropský námořní a rybářský fond
Životní prostředí a oblast klimatu (Life +)
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) (II. pilíř SZP)
3. Bezpečnost a občanství
Azylový a migrační fond
Mechanismus civilní ochrany
Program Spotřebitelé
Program Tvůrčí Evropa
Evropa pro občany
Bezpečnost potravin
Zdraví pro růst
Fond pro vnitřní bezpečnost
IT systémy
Spravedlnost
Práva a občanství
4. Globální Evropa
Finanční nástroj civilní ochrany + Centrum pro naléhavé situace
Nástroj pro rozvojovou spolupráci
Evropský nástroj pro demokracii a lidská práva
Evropský nástroj sousedství
Evropský dobrovolnický sbor humanitární pomoci
Záruční fond pro vnější akce
Humanitární pomoc
Nástroj pro jadernou bezpečnost
Nástroj předvstupní pomoci
Makrofinanční asistence
Partnerství
Bezpečnost
Nástroj pro stabilitu
5. Správa
6. Náhrady

Zdroj: Evropský parlament

Srovnání VFR 2007-2013 a 2014-2020

Na sedmileté období 2014-2020 je vyhrazeno v celkových prostředcích na závazky necelých 960 miliard eur v cenách roku 2011 (což představuje 1 % HND), což oproti minulému rozpočtovému období let 2007-2013, kdy na závazky bylo vyhrazeno 994 miliard eur, představuje o 3,4 % méně. U celkových prostředků na platby činí rozdíl obou rozpočtových období 3,7 %, kdy pro následujících sedm let to má být 908 miliard eur ve stálých cenách roku 2011 (0,95 % HND), u předchozího období 943 miliard eur (1,07 % HND).

Srovnání VFR 2014-2020 (v mil. eur) a 2007-2013 (v mil. eur) - v cenách roku 2011

PROSTŘEDKY NA ZÁVAZKY	2007-2013	2014-2020	2014-2020/2007-2013	
			Δ v mil. EUR	Δ v %
1. Inteligentní růst podporující začlenění	446 788	450 763	3 975	0,9 %
1a: Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	91 541	125 614	34 073	37,2 %
1b: Hospodářská, sociální a územní soudržnost	355 248	325 149	-30 099	-8,5 %
2. Udržitelný růst: Přírodní zdroje	420 682	373 179	-47 503	-11,3 %
z toho: výdaje související s trhem a přímé platby	318 820	277 851	-40 969	-12,9 %
3. Bezpečnost a občanství	12 396	15 686	3 290	26,5 %
4. Globální Evropa	56 815	58 704	1 889	3,3 %
5. Správa	56 503	61 629	5 126	9,1 %
6. Náhrady	920	27	-893	
Celkové prostředky na závazky	994 104	959 988	-34 116	-3,4 %
v procentech HND	1,12 %	1,00 %	-0,12 %	
Celkové prostředky na platby	943 137	908 400	-34 737	-3,7 %
v procentech HND	1,07 %	0,95 %	-0,12 %	

Zdroj: Evropská komise

Klíčové nefinanční charakteristiky finančního rámce

Pružnější rozpočet

Nový finanční rámec umožňuje více flexibility při reakcích na vzniklé neočekávané situace.

- **Flexibilita plateb:** Umožňuje přesunutí nevyužitých finančních prostředků na platby či rozpětí z jednoho rozpočtového roku do druhého. Tyto úpravy musí být kompenzovány odpovídajícím snížením stropu položek plateb pro rok n-1.
- **Flexibilita pro závazky na růst a zaměstnanost:** Prostředky na závazky nevyužité v období 2014-2017 budou tvořit rezervu na dodatečné výdaje v období 2016-2020 v oblasti růstu a zaměstnanosti (zejména v oblasti zaměstnanosti mladých).
- **Zvláštní flexibilita pro podporu zaměstnanosti mladých a výzkum:** Aby mohlo být maximum finančních prostředků použito právě tam, kde je to nejvíce potřeba, EU bude mít k dispozici pro období 2014-2015 až 2,1 mld. eur v rámci Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých a až 400 mil. eur na podporu výzkumu, malých a středních podniků a do programu Erasmus.
- **Flexibilita pomoci nejchudším osobám:** Jednotlivé členské státy mohou na základě dobrovolnosti navýšit rozdělení alokací (příspěvků) na podporu nejchudších osob ve své zemi až o 1 mld. eur.
- **Rozpětí pro nepředvídané události:** Jedná se o nástroj poslední pomoci, který umožňuje pružně reagovat na nepředvídané okolnosti. V rámci něj je možné čerpat až 0,03 % hrubého národního důchodu EU.

Mimo stropy víceletého finančního rámce budou fungovat také speciální „mechanismy pružnosti“, které umožňují čerpání dalších finančních prostředků, ale jen v určitých konkrétních případech.

Rezerva na pomoc při mimořádných událostech – max. 280 mil. eur ročně

Tato rezerva je určena k financování humanitární pomoci, k financování záchranných akcí např. po vypuknutí válečných konfliktů v některých nečlenských státech EU, s cílem rychle reagovat na nepředvídatelnou situaci.

Fond solidarity – max. 500 mil. eur ročně

Prostředky z tohoto fondu slouží na pomoc po závažných katastrofách (např. zemětřesení nebo záplavy) ve členských státech nebo v kandidátských zemích. Prostředky jdou na obnovení základní infrastruktury, bezprostřední zdravotní rizika, zajištění dočasného ubytování apod.

Nástroj pružnosti – max. 471 mil. eur ročně

Prostředky jsou poskytovány na jasně specifikované výdaje, které nemohou být pokryty z rozpočtu EU, aniž by byla překročena maximální roční částka pro výdaje stanovené víceletým finančním rámcem. V minulosti byl tento nástroj využíván např. k financování projektů z oblasti energetiky.

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci – max. 150 mil. eur ročně

Fond se zaměřuje na pomoc pracovníkům, kteří přišli o práci v důsledku významných změn ve struktuře světového obchodu a snaží se jim pomoci rekvalifikace zajistit nové zaměstnání a znovu je začlenit do pracovního procesu.

Mechanismy finanční korekce

Některé členské státy přispívají do společného rozpočtu EU, ve srovnání s jejich národním bohatstvím, vyššími částkami. Proto si v průběhu let vyjednaly různé výhody ve formě nároku na finanční opravy.

I pro období 2014-2020 budou tak zachovány kompenzace pro Spojené království ve stejné výši jako v předchozím období. Tzv. „britský rabat“ je sleva z odvodů do společného rozpočtu, která se pro Británii vypočítá jako 66 % z rozdílu mezi finančními prostředky, které Británie do společného rozpočtu odvede, a finančními prostředky, které v rámci různých politik dostává zpět.

Dánsko, Nizozemsko a Švédsko budou v rámci svých ročních příspěvků vypočítaných na základě HND přispívat do společného rozpočtu EU po celé sedmileté období méně. Pro Dánsko je tento roční příspěvek do rozpočtu EU snížen na 130 mil. eur, Nizozemsko bude ročně přispívat částkou 695 mil. eur a Švédsko 185 mil. eur. Rakousko pak přispěje v roce 2014 sníženým příspěvkem ve výši 30 mil. eur, v roce 2015 20 mil. eur a v roce 2016 10 mil. eur.

Německo, Nizozemsko a Švédsko jsou také zvýhodněni nižší 0,15% sazbou pro odvod z daně z přidané hodnoty.

Nejvýznamnější rozpočtové položky a dopad na ČR

V době uzávěrky tohoto čísla Měsíčníku EU aktualit ještě nebyly zveřejněny přesné alokace dvou klíčových rozpočtových okruhů na jednotlivé členské státy, tedy:

- Kohezní politiky
- Společné zemědělské politiky (I. pilíř i II. pilíř)

Neoficiální předběžné simulace pro nové programovací období však již jsou k dispozici. Podle nich by celkový balíček prostředků v rámci kohezní politiky směřující do ČR měl představovat částku mírně převyšující 20,5 miliardy eur.

Prostředky na přímé platby zemědělcům, které tvoří I. pilíř Společné zemědělské politiky, určené pro české podnikatele, mohou dosáhnout až 6,1 miliard eur. Objemově nejméně peněz je z nejvýznamnějších rozpočtových zdrojů u dotací na rozvoj venkova. Pro Českou republiku je odhadován finanční balíček ve výši 2,2 miliardy eur. Všechny v této kapitole uvedené cifry jsou vyjádřeny ve stálých cenách roku 2011.

Závěrečné shrnutí

Po dvou a půl letech vyjednávání dosáhly evropské instituce konečně definitivní shody nad podobou víceletého finančního rámce pro období 2014-2020. Dlouhodobý rozpočet stanovuje v cenách roku 2011 závazky ve výši 960 mld. eur a na skutečné platby jsou určeny prostředky ve výši 908 mld. eur. Ve srovnání s předchozím finančním rámcem pro období 2007-2013 je to o 3,4 % méně v prostředcích na závazky a 3,7 % méně v prostředcích na platby. Na klíčové oblasti jsou však i nadále vyčleněny dostatečné finanční prostředky. Evropská unie chce v příštích letech investovat zejména do oblasti zaměstnanosti (zaměřit se na zaměstnanost mladých), vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací, podpory malých a středních podnikatelů apod. Největší část finančních prostředků poputuje na kohezní politiku a na společnou zemědělskou politiku. Schválení tohoto dokumentu je pro členské státy EU klíčové. Mohou se tak začít připravovat na optimální čerpání prostředků z evropského rozpočtu.

V rámci nového finančního výhledu dochází hned k několika významným změnám: rozpočet je pružnější, umožňuje více flexibility při reakcích na neočekávané situace. Mimo stropy rámce jsou navíc umístěny další nástroje pro nepředvídané okolnosti. Z rozpočtu pro kohezní politiku je nově vyhrazena část finančních prostředků, tzv. „výkonnostní rezerva“. Ta bude sloužit jako rezerva pro vyplácení odměn členským státům a regionům, kterým se podaří splnit předem stanovené cíle. Ke změnám dochází i v pravidlech čerpání z jednotlivých strukturálních a investičních fondů. Proces čerpání bude jednodušší a méně byrokratický. S úpravou pravidel se setkáme i ve společné zemědělské politice. Nová pravidla se zde dotýkají například oblastí ochrany životního prostředí, pomoci mladým a drobným zemědělcům, opatření týkajících se mléka, cukru, vína, ovoce a zeleniny a také třeba spravedlivějšího rozdělení přímých plateb.

Co se týče České republiky, v budoucím programovacím období 2014-2020 bude na přímé platby zemědělcům z evropského rozpočtu vyhrazeno cca 6 mld. eur a na rozvoj venkova částka přes 2 miliardy eur. Největší koláč našich příjmů z Bruselu však bude mít nálepkou dotací ze strukturálních a investičních fondů. Alokace finanční asistence v rámci kohezní politiky pro ČR totiž činí 20,5 miliardy eur. To je zhruba o čtvrtinu méně, než kolik představovala alokace na současném programovacím období 2007-2013. Nemusíme to však považovat za tragédii. V optimistickém případě bude menší objem dotací tvořit žádoucí tlak na jejich efektivnější využití.